

Максимович Іоан. Осм блаженства Евангелскіє от Х(риста) Г(оспода) Сп(а)са н(а)шого ізреченніє... Чернігів, 1709. 8° [10], 12, 12–23, [1], 24 – 82, [1], 83–117, [2] = 130 арк.

Автор – Іоан Максимович (1651–1715), церковний та освітній діяч, архієпископ Чернігівський і Новгород-Сіверський з 1697 р., митрополит Тобольський і всього Сибіру з 1712 р., видатний український письменник, перекладач. Поетичні та прозові твори написані церковнослов'янською мовою з українізмами.

Склад видання: присвята цесаревичу Олексію Петровичу, віршована передмова («Слоги к читателем»), прозове «Предисловіє ко читателю», текст твору – духовна силабічна поезія.

Зображувальні матеріали. Гравюри: форта, 7 ілюстрацій з 7 дощок. Заставки, кінцівки, ініціали. Гравер Никон Фігурський (підпис «Н. Ф.»).

Особливості примірника.

Лінійні розміри блока: 148 x 90 x 20 мм.

Матеріали блока: папір початку XVIII ст. з фрагментами геральдичних та літерних філіграней.

Блок некомплектний, немає останніх арк. [1]–[2].

Обріз простий.

Оправа XVIII ст.: 155 x 95 мм, картон у шкірі з фігурними та орнаментальними тисненнями.

Стан збереження блока та оправи задовільний.

Форзац простий, жовтавий папір.

Записи:

на арк. [1]–[4] чорнилом: «въ Коллегіумскую / Харьковскую / Библиотеку/ 1808 года маі(а) 19 дня» (без підпису), на той час це вже була бібліотека Харківської духовної семінарії.

на верхньому форзацному аркуші чорнилом: «1555/48» – інвентарний номер бібліотеки Харківської духовної семінарії, колишнього Харківського колегіуму, XIX ст.;

на арк. [1] з фортою, синім олівцем: «М.<атеріальна> к.<нига> № 1135» – інвентарний номер книжкового фонду Музею українського мистецтва у Харкові, XX ст.

Додаткова інформація. За оцінкою сучасного дослідника, «...у ліпших своїх зразках І. Максимович піднявся до рівня найвидатніших українських поетів свого часу. Його бароко при цьому своєрідне: поет зчаста не виходить поза межі церковної літератури, хоча і по-своєму її модифікує, відтак його виходи в сучасність обережні й абстраговані, але мудрість його й талант безсумнівні» (джерело 5, с. 305).

Місцезнаходження: ХДНБ ім. В. Г. Короленка, фонд документних пам'яток, колекція українських стародруків. Шифр 529768, інв. № 61270. Примірник інвентаризовано у ХДНБ 12.06.1939 р. Попередні місця зберігання – книжковий фонд Музею українського мистецтва у Харкові (1920 – початок 1930-х рр.), бібліотека Харківської духовної семінарії (XIX–XX ст.).

Пам'ятка української літератури, вітчизняного друку початку XVIII ст., книжкової графіки доби бароко. Примірник з бібліотеки Харківського колегіуму (Харківської духовної семінарії).

Джерела

1. Енциклопедія історії України. – Т.6. Ла–Мі. – Київ : Наукова думка, 2009. – С. 459–460.
2. Українські письменники : біо-бібліогр. слов. –Т. 1: Давня українська література (XI–XVIII ст.) . – [2-е] вид., перероб. – Харків : Прапор, 2005. – С. 410–413.
3. Журавльова С. «Алфавіт собраний, рифмами сложенный...» свт. Іоана Максимовича як явище агіографічної культури українського бароко : моногр. – Бердянськ : БДПУ, 2012. – 238 с.
4. Запаско Я.П., Ісаєвич Я.Д. Пам'ятки книжкового мистецтва : каталог стародруків, виданих на Україні. – Кн. 2. Ч. 1 (1701–1764). № 849.– Львів : Вища школа. Вид-во при Львів. ун-ті, 1984. – С. 24.
5. Шевчук В. Муза Роксоланська : українська література XVI–XVIII ст. Київ : Либідь, 2005. – Кн.2. – С. 295–305.

Опис І. Я. Лосієвського.

Анотація.

Максимович Іоан. Осм блаженства Євангелськіє... Чернігів, 1709.

Пам'ятка української літератури, вітчизняного друку початку XVIII ст., книжкової графіки доби бароко. Примірник з бібліотеки Харківського колегіуму (Харківської духовної семінарії).